

**“ЭЧМИАДЗИН”
ОФИЦИАЛЬНЫЙ ЖУРНАЛ
ЭЧМНАДЗИНСКОГО КАТОЛИКОСАТА
(Январь 2009 г.)**

1. Послание Его Святейшества Гарегина II, Католикоса Всех Армян, по случаю праздника Святого Рождества и Богоявления, 6 января 2009 г., (с. 3-5).
2. Новогоднее поздравление Его Святейшества Гарегина II, Католикоса Всех Армян, 31 декабря 2008 г., (с. 6-7).
3. Поздравительные письма и телеграммы, которыми обменялись Его Святейшество Гарегин II, Католикос Всех Армян, с главами церквей сестер, с иерархами Патриарших престолов Армянской Церкви и с официальными лицами по случаю Святого и Чудесного Рождества Спасителя, (с. 8-11).
4. Празднества по случаю праздника Святого Рождества и Богоявления в Первопрестольном Святом Эчмиадзине, 6 января 2009 г., (с. 14).
5. Святая Литургия по случаю дня Армянской армии, 27 января 2009 г., (с. 14).
6. Послание Его Святейшества Гарегина II, Католикоса Всех Армян, по случаю дня Армянской армии, 28 января 2009 г., (с. 15).
7. Назначение Патриаршего викария (Его Высокопреосвященство архиепископ Нуран Манукян избран викарием Армянского Патриарха Иерусалима), (с. 16).
8. Новые назначения в Первопрестол, (с. 17).
9. Избран новый Патриарх Московский и Всея Руси, (с. 18).
10. Поздравительное послание Католикоса Всех Армян Его Святейшеству Кириллу, Патриарху Московскому и Всея Руси, 28 января 2009 г., (с. 19).

ПРОПОВЕДИ

11. Проповедь иеромонаха Магакии Амиряна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина на Новый год, 1 января 2009 г., (с. 20-21).
12. Проповедь архимандрита Овакима Манукяна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина, 11 января 2009 г., (с. 22-24).
13. Проповедь архимандрита Артака Тиграняна в Кафедральном соборе Первопрестольного Святого Эчмиадзина, 18 января 2009 г., (с. 25-26).

ЦЕРКОВНО-РЕЛИГИОЗНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

14. **ИЕРЕЙ АДАМ МАКАРЯН** - Видения и грезы, (с. 27-37).
15. **ИЕРОМОНАХ МАКАР АКОПЯН** - Каноническое и юридическое наследие

Католикоса Овнана Одзнеци, (с. 38-42).

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

16. **А. С. СВАЗЯН** - Арцах в древних и раннесредневековых армянских первоисточниках, историковедческое исследование, (с. 43-49).
17. **КАРЕН МАТЕВОСЯН** - Страницы истории Аруча и Талина, историковедческое исследование, (с. 50-62).
18. **ПЕТРОС О. ОГАНИСЯН** - Армянские колонии Польши в 16-17-м веках, историковедческое исследование, (с. 63-68).
19. Неопубликованные письма Норайра Бюзандаци (подготовила к печати Гоар Казарян), (с. 69-88).
20. **АШОТ АЙРУНИ** - Возникшие взаимоисключающие точки зрения о гуманистической и общественно-политической деятельности доктора Иоханна Лепсуса: научно-критический анализ, историковедческое исследование, с. 89-101.
21. **СУСАННА ОГАНИСЯН** - Тумания и Хримия Айрик, литературоведческое исследование, (с. 102-116).
22. **АРТУР АНДРАНИКЯН** - К вершинам слова, литературоведческое исследование, (с. 117-126).

РЕЦЕНЗИИ

23. Труд "Толкование пророчества Исаи" Св. Григора Татеваци (подготовил к печати Акоп Кеосеян)-(с. 127).
24. **АГАВНИ ЖАМКОЧЯН** - Важное исследование, посвященное Древнему Арташату (о книге Ж. Хачатряна и О. Неверова "Архивы столицы древней Армении Арташата")-(с. 128-136).
25. **ЭММА КОСТАНДЯН** - Ценный труд об армянской общине Константинополя (о книге Альберта Хачатряна, посвященной истории армянской общины Константинополя)-(с. 137-142).
26. **В. ДЕВРИКЯН** – Когда работа превращается в дарение (рецензия о книге С. Сукиасян "Зажги погасшие свечи"), (с. 143-144).

В СВЯТОМ ПЕРВОПРЕСТОЛЕ И В ЕПАРХИЯХ

27. Рукоположение в священники в Первопрестольном Святом Эчмиадзине (приведены также биографии иеромонахов Ариса Тоюяна, Хорена Аракеляна, Кюрега Давтяна, Петроса Азаряна, Оганеса Саакяна), 4 января 2009 г., (с. 145-147).
28. Праздник Св. Рождества Христова и Богоявления в Гугарской епархии, 5-6 января 2009 г., (с. 149).
29. Праздник Св. Рождества в церкви Св. Григория Просветителя в Багдаде, 6

января 2009 г., (с. 150).

МЕЖЦЕРКОВНЫЕ СВЯЗИ

30. Встреча в Рнме, 24-31 января 2009 г., (с. 151).
31. Краткие церковные новости. Информация о Святых Литургиях, проповедях и других церемониях в Кафедральном соборе и Первопрестольном Святом Эчмнадзине в течение января 2009 г., (с. 152-153).

**“ETCHMIADZIN”
OFFICIAL MONTHLY REVIEW OF
HOLY ETCHMIADZIN
(January 2009)**

1. Message of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, on the occasion of the feast of Nativity and Theophany, 6 January, 2009 (p. 3-5).
2. Message of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, on the occasion of New Year, 31 December, 2009 (p. 6-7).
3. Correspondence among His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians; Heads of Sister Churches; Heads of the Hierarchical Sees of the Armenian Apostolic Church and State Officials on the occasion of the feast of Nativity and Theophany, (p. 8-11).
4. The feast of Nativity and Theophany in the Mother See of Holy Etchmiadzin, (p. 12-13).
5. Divine Liturgy in the Mother See of Holy Etchmiadzin on the occasion of the Day of the Armenian Army, 27 January, 2009 (p. 14).
6. Message of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, on the occasion of the Day of the Armenian Army, 28 January, 2009 (p. 15).
7. His Eminence Archbishop Nourhan Manoukian was appointed as Locum Tenens of the Armenian Patriarch of Jerusalem, (p. 16).
8. New appointments in the Mother See of Holy Etchmiadzin, (p. 17).
9. Election of the new Patriarch of Moscow and All Russia, (p.18).
10. Letter of Congratulation of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, to His Holiness Kirill, newly elected Patriarch of Moscow and All Russia, 28 January, 2009 (p. 19).

SERMONS

11. Sermon delivered by Rev. Fr. Maghakia Amirian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy on the occasion of New Year, 13 January, 2009 (p. 20-21).
12. Sermon delivered by Rev. Fr. Hovakim Manoukian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy, 11 January, 2009 (p. 22-24).
13. Sermon delivered by Rev. Fr. Artak Tigranian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy, 18 January, 2009 (p. 25-26).

RELIGIOUS AND ECCLESIOLOGICAL STUDIES

14. **FR. ADAM MAKARIAN** – Visions and Illusions (p. 27-37).
15. **REV. FR. MAKAR HAKOBIAN** – The canonical and juridical legacy of St. Hovhan

of Odzun, Catholicos of All Armenians (p. 38-42).

HISTORICAL AND PHILOLOGICAL STUDIES

16. **H.S. SVAZIAN** – Artsakh in ancient and early medieval Armenian sources (historical research) – (p. 43-49).
17. **KAREN MATEVOSSIAN** – Pages dedicated to the history of Arouj and Talin (historical research) - (p. 50-62).
18. **PETROS HOVHANNISSIAN** – Armenian colonies of Poland in the 16th-17th centuries (historical research) – (p. 63-68).
19. The unpublished letters of Norayr of Byzantium (prepared for publication by Gohar Ghazarian) – (p. 69-88).
20. **ASHOT HAYROUNY** – Contradicting viewpoints on Johannes Lepsius' humanitarian and social-political activity in the light of science and critics (historical research) - (p. 89-101).

Dedicated to Hovhannes Toumanian's 140th birth anniversary

21. **SOUSANNA HOVHANNISSIAN** – Toumanian and Khrimian Hayrik (literary research) – (p. 102-116).
22. **ARTHUR ANDRANIKIAN** – Towards the “Mountain” of Speech (literary research) – (p. 117-126).

CRITICAL REVIEW

23. “Commentary on the Prophecy of Isaiah” by Gregory of Tathev (prepared for publication by Hakob Kyoseyan) – (p. 127).
24. **AGHAVNY ZHAMKOCHIAN** – A momentous study dedicated to the Old Artashat (on the book “Archives of Artashat, capital of Old Armenia” by Zh. Khachatryan and G. Neverov (in Russian)) - (p. 128-136).
25. **EMMA KOSTANDIAN** – A precious work on the Armenian colony of Constantinople (on the work of Albert Kharatian dedicated to the history of the Armenian colony of Constantinople (p. 137-142).
26. **VARDAN DEVRIKIAN** – When the work becomes a devotion (critical review on the book “Light the Extinguished Candles” by S. Soukiassian) – (p. 143-144).

IN THE MOTHER SEE AND THE DIOCESES

27. Priestly ordination in the Mother See of Holy Etchmiadzin, 4 January, 2009 (biographies of Rev. Fr. Aris Tonoyan, Rev. Fr. Khoren Arakelian, Rev. Fr. Kyouregh Davtian, Rev. Fr. Petros Azarian, Rev. Fr. Hovhannes Sahakian (p. 145-148).
28. The feast of Nativity and Theophany in the Diocese of Gougark, 5-6 January, 2009 (p. 149).

2009

ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Ա 159

-
29. The feast of Nativity in St. Gregory the Illuminator Church of Baghdad, 6 January, 2009 (p. 150).

INTER-CHURCH NEWS

30. Meeting in Rome, 24-31 January, 2009 (p. 151).
31. Brief Church News. Information about the Divine Liturgies, sermons and other services held at the Mother See and the Cathedral of Holy Etchmiadzin during January 2009 (p. 152-153).

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի պատգամը	
Սուրբ Ծննդյան և Աստվածածնության փոխ առիթով	3
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Ամանորի ուղերձը	6
Փրկչի Հրաշափառ և Սուրբ Ծննդյան փոխ առիթով Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Հայրապետի և քույր Եկեղեցիների պետերի ու Հայ Եկեղեցու նվիրապետական Աթոռների գահակալների, պետական պաշտոնական անձանց միջև փոխանակված ողջույնի և բարեմաղթանքների նամակներն ու հեռագրերը	8
Սուրբ Ծննդյան փոխ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում	12
Սուրբ Պարարագ Հայոց բանակի օրվա առիթով	14
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ուղերձը Հայոց բանակի օրվա առիթով	15
Նշանակում Պարրիարքի փոխանորդի	16
Նոր նշանակումներ Մայր Աթոռում	17
Ընթերցե՛ք Մոսկվայի և Համայն Ռուսիայի նոր Պարրիարքը	18
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի շնորհավորանքը Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո նորընտիր Կիրիլ Պարրիարքին	19

ՔԱՐՈԶԽՈՍԱԿԱՆ

Տ. Մաղաքիա արեղա Ամիրյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Ամանորի առիթով մարտիցված Ս. Պարարագին	20
Տ. Հովակիմ վարդապետ Մանուկյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մարտիցված Ս. Պարարագին	22
Տ. Արթուր վարդապետ Տիգրանյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մարտիցված Ս. Պարարագին	25

ԿՐՈՆԱ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

Տ. ԱԴԱՄ ՔԱՇԱՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ – Տեսիլքներ և ցնորքներ	27
Տ. ՄԱԿԱՐ ԱՐԵՂԱ ՀԱԿՈԲՅԱՆ – Սուրբ Հովհան Օձնեցի Հայոց Հայրապետի կանոնական և իրավագիտական ժառանգությունը	38

ՊԱՏՄԱ-ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Հ. Ս. ՍՎԱԶՅԱՆ - Արցախը հին և վաղ միջնադարյան հայկական սկզբնաղբյուրներում	43
--	----

ԿԱՐԵՆ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ - Արուճի և Թ-ալինի պարամության էջեր	50
ՊԵՏՐՈՍ Ն. ՆՈՎՆԱՆՆԻՍՅԱՆ – Լեհաստանի Նայկական գաղթավայրերը 16-17-րդ դարերում	63
Նորայր Բյուզանդացու անտիպ նամակները (հրապարակության պարբերաբեց Գոհար Ղազարյանը)	69
ԱՇՈՏ ՆԱՅՐՈՒՆԻ - Դոկտոր Յոհաննես Լեփսիուսի հումանիստական և հասարակական –քաղաքական գործունեության շուրջ ի հայտ եկող իրարամերժ տեսակետները՝ գիտական քննական լույսի ներքո	89

Թ-ումանյան - 140

ՍՈՒՄԱՆՆԱ ՆՈՎՆԱՆՆԻՍՅԱՆ – Թ-ումանյանը և Խրիմյան Նայրիկը	102
ԱՐԹՈՒՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿՅԱՆ - Դեպի լյառն խոսքի	117

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. Գրիգոր Տաթևացու «Մեկնութիւն մարգարէութեանն Եսայեայ»	127
ԱՂԱՎՆԻ ԺԱՄԿՈՉՅԱՆ - Կարևոր ուսումնասիրություն նվիրված Նին Արաշապին	128
ԷՄՄԱ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ - Արժեքավոր աշխատություն Կոստանդնուպոլսի հայ գաղթօջախի մասին	137
ՎԱՐԴԱՆ ԴԵՎՐԻԿՅԱՆ - Երբ աշխատանքը վերածվում է նվիրումի	143

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ ԵՎ ԹԵՄԵՐՈՒՄ

Քահանայական ձեռնադրություն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում	145
Տ. Արիս արեղա Տոնոյան	146
Տ. Խորեն արեղա Առաքելյան	146
Տ. Կյուրեղ արեղա Դավթյան	147
Տ. Պետրոս արեղա Ազարյան	147
Տ. Նովհաննես արեղա Սահակյան	147
Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան և Աստվածայրության տոներ Գուգարաց թեմում	149
Ս. Ծննդեան տոնը Պաղպարի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ առաջնորդանիստ եկեղեցույ մէջ	150

ՄԻՋԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ

Նանդիպում Նոռմում	151
Եկեղեցական բեմ. լուրեր	152
“Эчмиадзин” официальный журнал Эчмиадзинского Католикосата	154
“Etchmiadzin” official monthly of Holy Etchmiadzin	157